



Handläggare: Johan Rosén
Telefon: 08-508 28 914

Till
Till Miljö- och hälsoskyddsnamnden
2011-02-15 p.20

Förslag till detaljplan för område vid korsningen Pepparvägen/Munstycksvägen i stadsdelen Hökarängen, S-dp 2009-14443-54. Remiss från Stadsbyggnadsnamnden

Förvaltningens förslag till beslut

1. Avstyrka planförslaget
2. Föreslå alternativa platser för bebyggelse
3. Justera beslutet omedelbart

Gunnar Söderholm
Förvaltningsdirektör

Gustaf Landahl
Avdelningsdirektör

Bakgrund

Stadsbyggnadsnamnden har remitterat ett förslag till detaljplan för yttrande senast den 4 februari 2011. Utökad svarstid har erhållits till och med 15 februari. Förslaget innebär byggande av tre flerbostadshus om totalt cirka 70 lägenheter. Inför planarbetet har miljöförvaltningen tagit fram ett underlag för miljökonsekvenser (MKB) inklusive behovsbedömning.

Sammanfattning

Genom att pröva alternativa platser för bebyggelse kan mark som har betydelse för Fagersjöskogens höga ekologiska och rekreativa värden sparas. Åtgärder för ökad



trygghet kan genomföras mellan stadsdelarna Hökarängen och norra Farsta som inte innebär ianspråktagande av naturmark.

Förvaltningens synpunkter och förslag

Miljö- och hälsoskyddsnämndens (MHN) tidigare deltagande i planering för området

MHN uttalade sig år 2005 (2005-04-26) angående ett programförslag för nya bostäder som omfattade stadsdelarna Norra Farsta och Hökarängen. Stadsbyggnadskontorets programförslag innehöll 16 platser för ny bostadsbebyggelse där inget av dessa innebar byggande i Fagersjöskogen. Det aktuella planförslaget ingick således inte i programmet. Motiv till att programmet inte föreslog byggande i Fagersjöskogen var dess höga natur- och rekreationsvärden, vilka ansågs utgöra en tillgång och utgångspunkt för planeringen i området. MHN tillstyrkte programförslaget.

Naturmarkens värde – kärnområde – spridningsfunktion - rekreation

Miljöförvaltningen anser att planförslaget bör avstyrkas eftersom det innebär ianspråktagande av mark som ur biologisk- och rekreationssynpunkt är särskilt värdefull. Planförslaget innebär att mål 4.1 i stadens miljöprogram, som anger att särskilt värdefulla mark- och vattenområden ska bevaras, inte kan följas. Grönområdet väster och söder om Pepparvägen ingår i det ekologiska kärnområdet Fagersjöskogen och är en del av ett nätverk av större sammanhängande naturområden, s k ekologisk infrastruktur, som har så pass viktiga funktioner för biologisk mångfald att de bedöms av förvaltningen vara särskilt värdefulla (se bilaga 2 och 3). Bedömningen stöds av de ekologiska faktaunderlag staden gemensamt har till sitt förfogande t ex biotopkarta för Stockholm, habitatnätverk för padda och barrskogsarter, Ekdatabasen samt Artarken. Bedömningsunderlagen har kommunicerats mellan stadens förvaltningar bl a genom miljöförvaltningens MKB underlag. För att ett område ska klassas som kärnområde krävs att det är tillräckligt stort, komplext och sammanhängande för att hysa miljöer för grupper av arter att reproducera sig, hitta föda och finna övervintringsplatser. Kärnområdet Fagersjöskogen består av en mosaik av naturmiljöer där största delen av ytan utgörs av barrskog med inslag av våtmarker

och lundmiljöer. Skogen är tillräckligt stor att den kan fungera som livsrum åt flera grupper av skogslevande djur och växter. Duvhöken är bl a en art som lever här liksom andra skogslevande fåglar och groddjur. Storleken och kärnområdets sammanhållna struktur har betydelse för dess värde och funktion, vilket innebär att även ett mindre ingrepp utgör en negativ påverkan. Trots planförslagets relativt begränsade omfattning bedömer förvaltningen att förslaget *inte* har endast en marginell påverkan på Fagersjöskogens ekologiska värde. Förvaltningen anser att planområdets placering är olycklig utifrån kärnområdets behov av s k genetiskt utbyte med andra kärnområden. Det måste finnas spridningszoner mellan kärnområdena som har så goda ekologiska kvaliteter att de kan attrahera grupper av växt- och djurarter att röra sig mellan områdena. Den del av Fagersjöskogen som planen berör övergår österut i en särskilt värdefull spridningszon inom denna infrastruktur, en strategisk spridningszon som utgör den kortaste vägen mellan Fagersjöskogen och kärnområdet Flaten (se bilaga 2 och 3). En djurgrupp som berörs av spridningszonen är groddjur. Bilaga 3 visar ett så kallat habitatnätverk för groddjur, vilket beskriver ett nätverk av livsmiljöer för denna artgrupp. Groddjur är känsliga för påverkan i livsmiljön, där förluster av biotoper eller avbrott i spridningszoner kan få direkt negativ påverkan på artrikedomen. Planförslaget innebär en negativ påverkan på en redan relativt svag spridningszon för biologisk mångfald genom att bebyggelsen skapar en barriär. Stadens grönkarta, vilken utgör ett planeringsunderlag för park- och naturfrågor och som bl a utgår från enkät- och intervjuundersökningar med medborgare, visar att det aktuella planområdet utgör en del av ett värdefullt rekreativt område (sociotopområde). Viktiga sociala värden som området erbjuder är; promenader, rofylldhet, ett område för naturlek samt som en grön oas.

Alternativ plats för bebyggelse

Miljöförvaltningen anser att två närliggande platser bör kunna prövas som ersättning för detaljplaneförslagets bebyggelse. En sådan plats, vilken MHN tillstyrkte i tidigare programremiss, är den som ligger omedelbart norr om Munstysksvägen invid kv Tobaksburken (se bilaga 4). Förvaltningen anser att ett punkthus om 4-5 våningar motsvarande en hustyp som redan finns representerad i stadsdelen Hökarängen bör kunna prövas. Befintlig gräsyta, som enligt uppgift bl a används som lekyta för en förskola, kommer kunna finnas kvar. Ett kortare lamellhus bör kunna prövas på en plats omedelbart norr om Pepparvägen (se bilaga 4). Föreslagen bebyggelse typ på denna plats innebär ett mindre ingrepp i parkmark. Ett lamellhus på platsen ger förutsättningar för att uppfylla Stockholmsmodellens riktvärden för buller. På samma sätt som för



planförslaget bebyggelse förutsätter förvaltningen att parkering sker i garage under byggnaderna.

Stockholms översiktsplan - ökad trygghet – programprojekt Högdalen - Farsta

Förvaltningen anser att trygghetsfrågorna är viktiga att utveckla och att detta sker samtidigt med bevarande av värdefull naturmark. Den nya översiktsplanen pekar på behovet av att utveckla de gröna kilarna samtidigt som deras åtskiljande effekter minskar. I stadens nya översiktsplan som kommunfullmäktige antog i mars 2010 redovisas det aktuella området där detaljplanen ingår som natur/parkmark, vilket är samma klassning som i den tidigare översiktsplanen. Som en åtgärd, för ökad trygghet och sammankoppling mellan stadsdelarna, föreslår förvaltningen att det skapas en tydlig gång- och cykelväg invid Pepparvägen. En gång- och cykelväg på Pepparvägens östra sida, där bebyggelse delvis redan finns och där vegetationen inte är så tät, kan bidra till ökad trygghet. En annan åtgärd anser förvaltningen är att pröva kollektivtrafik på Pepparvägen, vilket skulle komma boende i såväl befintliga bostäder som ny förtätningsbebyggelse till del. Ny kollektivtrafik, som kombinerar ett miljöanpassat resande med ett tryggt sätt att ta sig mellan stadsdelarna, är ett exempel på fråga som bör kunna utvecklas vidare inom ramen för pågående programarbete för stråket Högdalen – Farsta. Det aktuella detaljplaneområdet ingår i programområdet. Programarbetet som stadsbyggnadskontoret leder syftar till bl a sammankoppling mellan olika stadsdelar och är en del av den nya rullande översiktsplaneringen för staden.

Förvaltningen förstår värdet av att bygga nya bostäder, där Hökarängen är ett typiskt område som behöver tillskott. I en sammantagen vägning är detta förslag dock mindre lämpligt med hänsyn till att det finns bättre alternativ som inte påverkar naturvärdena negativt.

Slut

Bilagor

1. Inbjudan till samråd om förslag till detaljplan för område vid korsningen Pepparvägen/Munstycksvägen i stadsdelen Hökarängen, S-Dp 2009-14443-54.
2. Flygbild över området med ekologisk spridningszon, kärnområde m m.



3. Övergripande flygbild med strategisk spridningszon och habitatnätverk för groddjur.
4. Flygbild över området med förslag till alternativ lokalisering av bebyggelse m m.